

PAVEL KOLMAČKA

**CANTO
STINATO**

**(LISTOPAD, PROŽITKY
BLÍZKÉ ZIMY)**

TRIÁDA

TRIÁDA

PAVEL KOLMAČKA
CANTO OSTINATO
(LISTOPAD, PROŽITKY BLÍZKÉ ZIMY)

CANTO
° STINATO

© Pavel Kolmačka, 2023

ISBN 978-80-7474-413-6

ISBN (PDF) 978-80-7474-428-0

ISBN (ePub) 978-80-7474-429-7

ISBN (mobi) 978-80-7474-430-3

Úryvky z Tibetské knihy mrtvých jsou citovány v překladu Josefa Kolmaše
a z románu Hermanna Brocha Smrt Vergilova v překladu Rio Preisnera.

NEDĚLE: PRVNÍ ZÁCHVĚV

Břehy Severního moře bičovala bouře

Břehy Severního moře začala minulou nedělí bičovat bouře. Při zprávách od Severního moře vždycky zpozorním a vzpomenu si na Sylt, bílý písek a vítr.

Tady na kraji Prahy klesly teploty k nule a napadl sníh. V pondělí ráno jsme se probudili a bylo bílo. A z toho bíla jiskřilo nezvyklé světlo.

Nebyla to ještě opravdická zima, jenom její první záchvěv. Brzy mohou přijít silnější porывy. Krbovky už nebudou na celou chatu stačit a my s tím musíme něco udělat.

Otci sníh přivolal vzpomínku a ta vzpomínka v něm spustila paniku. Pojem o čase neměl, sněžení však pro něj znamenalo, že musíme jet domů na hřbitov, protože jsou Dušičky. Překvapil mě tím, neboť do Tvarochu jezdil zřídka a na tradicích nelpěl. Teď vyváděl, jako by život závisel na zapálení svíčky. Když ho domů nezavezu, objedná si taxík.

Mně se do nečasu nechtělo, ale když nám Kateřina půjčila svou stopětku, s těžkostmi cesty jsem se smířil a začal jsem se těšit. Přespíme u otceva bratrance Jirky. Na dva dny odtud vypadneme.

Kvůli sněhu jsme však na dálnici uvízli, u Humpolce jsme pět hodin trčeli v koloně, protože se před námi převrátil kamion.

Topení skoro nehřálo. Byl jsem dost prozíravý, abych přibalil termosku s čajem, a to nás zachránilo. Otec se ovšem rozčiloval, že se proti němu spikli, že to narafičili, aby domů nedošel.

Domů?

Nezpomínám si, že by o Tvarochu mluvil jako o domově.

Kdo se spikl?

Přece oni.

Oni mu totiž brání v návratu domů už dlouho. Opakovaně. Návrat domů mu nechtějí dovolit.

Jeho lamento sláblo, až docela ztichlo. Otec se schoulil. Celý se zavinul a pohroužil kamsi dovnitř.

Konečně se kolona hnula, ale otec byl nervově tak vyčerpaný, že jsme se museli vrátit do Prahy.

Seděl na sedadle bezvládně jako hadrová loutka. Každý otřes vozu s ním hodil. S hlavou zakloněnou dozadu a špičatou bradou vypadal jako mrtvý.

U chaty jsme zastavili za tmy. Musel jsem ho vzbudit. Nevěděl, kde je a kde jsme strávili odpoledne. Pak se rozpomněl a zanaříkal: „Álo! Alexeji! Co ste mi to provedli? Budou mi to mít za zlý.“

Sníh vydržel do čtvrtka, teď už po něm není ani stopy. Od pátku se k nám valí teplé proudění. Budíme se do mlhy, která se do oběda zdvihne. Proto můžeme přihlížet houpání větví a kývání uschlých stonků. Padání listí, sprintu černé veverka po větvi, poskakování drozda a poletování vrabce. Teploměr neukáže víc než osm stupňů. Včera odpoledne však slunce stihlo ohřát stěny úlů v kolonii obrácené k jihu, takže se několik včel rozhodlo vyletět a pátrat po posledních jiřínách a chryzantémách. Zimou zkřehly a neměly sílu k návratu. Usnuly na žlutých terčících a už se neprobudily.

I dnes se asi mlha brzy zdvihne a den bude slunečný. Jak to, že na dálničném přivaděči ještě nevyjí kamiony? Vládne mír.

Za sebou máme noc prožitou v bojích. Otec asi před spaním vyplivl prášek, jak to občas dělává. Vstal, chodil a mluvil. Já jsem ve spánku ucítil, jak mi jeho prsty svírají rameno.

„Slyšíš? Strřílej!“

Znehybněl a naslouchal.

„Už je ticho. Už je voddělali.“

Do očí mu vhrkly slzy.

„To je strašný.“

„Není! Nic není strašný, sakra. Je ticho! Nikdo nestřílí!

Lehni si, proboha! Já se snad zblázním! Spi!“

„To... je... tak... strašný.“

Usadil jsem ho na přenosný záchod. On však hned umíněně vstal a chodil. Domanévroul jsem ho k posteli a uložil. Urovnal jsem mu prostěradlo a peřinu přitáhl pod bradu.

„A spíme. Je půlnoc. Lidi spí, zvířata spí, nikdo nestřílí.“

Nechal si všechno líbit. Ale pak zase vstal a chodil. Chvilí jsem ho nechal a četl jsem si, a znova ho uložil. Už po deseti minutách byl na nohou.

Nechal jsem ho do jedné hodiny. Četl jsem další stránky o nepředstavitelných vzdálenostech, fotonech letících miliony let prostorem. O Slunci, které sálá a žhne podobně jako dalších tři sta milionů hvězd Mléčné dráhy. O tom, že se Mléčná dráha otáčí v místní skupině galaxií a ta se zas točí v nadkupě galaxií Panny. Panna se pohupuje jako desítky milionů jiných galaktických nadkup.

Znovu jsem otce uložil, a on znovu vstal a chodil.

Nikdy jsem nezažil, jaké to je, mít malé děti.

„To se nevyspíš,“ říkali mi. „To se nedá popsat, co ti to udělá, když se nevyspíš. To si neumíš představit.“

Teď už si to představit umím.

Každou druhou noc otec chodí. Sám se sebou konverzuje. Putuje časem. Převtěluje se a chodí v různých podobách.

Je například voják a hlásí příchod.

Nebo stojí za katedrou a pomocí soustavy rovnic vysvětluje elektromagnetické pole.

Jako gymnazista recituje Máj: Klesla hvězda s nebes výše, mrtvá hvězda, siný svit, padá v neskončené říše, padá věčně v věčný byt.

Je chlapcem a ministruje. Vlastně je kněz i ministrant zároveň. Latinsky zpívá slova celebranta a latinsky odpovídá: Dominus vobiscum. Et cum spiritu tuo.

Chodil. A tak jsem to po dlouhé době zkusil. Nejdřív jsem jen jezdil bříškem prstu po struně. Rozezvučel jsem sotva slyšitelný tón a nechal jej doznívat v tichu.

Otec se nerozlítl. Ve svém šourání se jen zastavil.

Opřel jsem se prstem o strunu, napnul ji a nechal rozezvučet, hodil jsem ten tón do ticha jako papírovou šipku, letěla a kroužila a zvolna se snášela k zemi.

Otec naklonil ucho.

Vybrnkal jsem túúú dááá dýýý a otec užasle naslouchal, a tak jsem vyslovené dopověděl: túúú dááá dýýý ta dáááá, ta dááá, ta dááááá. Otec sklonil hlavu a pokračoval v šourání.

Rozsah malé harfy je dost omezený, ale na tohle stačí. Přidával jsem svá túdádý tak, jak jim rytmus udávaly otcovy kroky. K tomu šelesty bačkor, škobrtání, tření prstů o struny a naše nádechy a výdechy. Tikot nástěnných hodin. Pískání studeného vzduchu deroucího se skulinou okna zvenčí. Hudba to nebyla, ale prvotní materie hudby ano.

Otec možná ty skutečné zvuky ani neslyšel a byl jen zaujat proudem sluchových halucinací. Aniž jsem ho o to žádal, posadil se.

Když jsem viděl, že si nelehá, usedl jsem k harmoniu. Zašlapal jsem a natlakoval vzduch. Nastavil jsem tlumený rejstřík. Připadalo mi, že víc píská zteřelý měch než píšťaly. Ale otcův trup se lehce houpal ze strany na stranu a to houpání kopírovalo stoupání a sestupy rozložených akordů. Otec pootočil hlavu, aby lépe slyšel.

„Uložíš mě u maminky, vid?“ povídá znenadáni.

Zarazilo mě to tak, že jsem přestal hrát.

„U maminky?“

Vstal a zase chvíli chodil a já mu k tomu hrál.

Ulehl a usnul kolem čtvrté.

Podíval jsem se do počítače, jestli nepřišla zpráva od Ingrid. Přišla, Ingrid před chvílí vstávala.

„Guten Morgen, mein Liebling. Ženeva ještě spí. Přeji ti krásný den.“

Odpověděl jsem hned: „Nejmilejší Ingrid. Právě jsem zahrál otci.“

Alexejův slunečný den

Mlha se zvedla. Den je krásný. Nádherný den, jaký mi přála Ingrid. Den plný světla. Je ho tolik! To jsem snad ještě nezažil. Odkud se dere?

Otec pořád spal. Nezvykle, výjimečně. Mluvil jsem na něj, ale nezareagoval. A to byl nečekaný dárek. Mohl jsem chvíli jen tak bloumat nebo si číst nebo hrát na digitál nebo se sebrat a jít někam, kde se dá volněji dýchat.

Sedl jsem na kolo a po panelové cestě jsem sesvištěl dolů k oboře. Přejel jsem silnici, protáhl jsem se po pěšince slivoňovou džunglí a pak už jsem se hnal mezi sadem a ploty sportovišť k rybníku. Objel jsem ho dvakrát. Vítr v obličeji mi působil slast. Slunce mi rovněž působil slast. Spousta světla mi působila slast.

Když jsem objížděl potřetí a míjel kostelík, uslyšel jsem zpěv a varhany.

Je neděle! Proto se nad dálničním přivaděčem rozhostil klid! Proto vládne mír!

Zastavil jsem se a poslouchal. Jak krásně dnes asi znějí varhany v kapli ve Waldruhe? Nebo v Michaelskirche, kam chodíval hrát Werner?

Co kdybych tu počkal, až skončí bohoslužba? Co kdybych poprosil, aby mě nechali zahrát?

V lavicích sedělo dohromady deset lidí. Varhany ztichly, tahavý zpěv ustal. Starý kněz v zeleném rouchu u pultíku čekal, až si najdu místo.

Četl z evangelia. Ale jak! Předčítal, jako by nás chtěl rozesmát.

Jak mohou rozesmát slova o kříži, který má člověk vzít a jít?

Kněz na mě pohlédl a řekl: „V řeckém originále není kříž, ale dendron. Dřevo. Vezmi své dřevo a jdi. Asi se jedná o kůl. Třeba kůl plotu? Má se něco dřevěného vyrvat ze země a jít s tím?“

Sklopil oči a četl dál. A zase se na mě podíval, a místo aby nás poučil, vyzval nás, ať hovoříme.

Nikdo se ani nepohnul, nikdo nehlesl.

„Co ty říkáš?“ obrátil se ke mně.

Nejistě jsem se zasmál.

A bělovlasý v zeleném vyšívaném rouchu pravil: „No vidíš.“

Jak to, že mi tyká, pomyslel jsem si. Proč říká „no vidíš“, když nic nevidím?

A bělovlasý hovořil dál a jakoby jen a jen ke mně, protože na mě a jenom na mě se upřeně díval: „Já mám za sebou uran! Mírov! Já se nebojím!“

Zamrkal a chraplavě pokračoval: „Teď už je pro mě reálná jen jedna jistota. Nic mě, Bože, nemůže katapultovat z tebe, z tvouj blízkosti! I kdybych vyletěl na křídlech jitřní záře, chtěl přebývat při nejzazším moři, tvoje ruka mě tam doprovodí, tvá pravice se mě chopí.“

Pak dodal: „Tolik svatý Augustin.“

Mluvil nesouvisle.

Ale ta jeho nálada! Přeskočila na mě jako jiskra. Když o něco později zvolal „vzhůru srdce!“, srdce mi vyletělo jako na trampolíně, jako už celé měsíce ne. Na chvíli jsem měl pocit, že se nemám čeho bát.

V plném světle před kostelíkem se mi vrátil strach.

Co když se už otec vzbudil? Co když se dostal ven z chaty? Ve stole jsem nechal telefon, to byla chyba. Co když ho najde a zase zatelefonuje? Na policii nebo hasičům nebo na tísňovou linku? Tak jak to dělává?

Nasedl jsem na kolo a šlapal zpátky kolem sadu, sportovišť a obory, šlapal jsem, až mi srdce skákalo ven z hrudníku, a nepolevil jsem, dokud jsem neotočil klíčem v zámku, nevběhl do chaty a neshledal, že otec tvrdě spí.

Ta nečekaná časová mezera nemohla zůstat nevyužitá.

Popadl jsem batoh, skočil jsem na kolo a vyrazil do sídlištního supermarketu nakoupit. Neměli jsme už ani chleba, ani záchodový papír, ani brambory a spoustu dalších věcí.

Znovu jsem sjel po panelovce, ale tentokrát jsem se dal na křižovatce po silnici do kopce. A jak jsem šlapal, podruhé za to dopoledne jsem si všiml, kolik je světla.

Na parkovišti stálo mnoho aut. Jako by nedělní dopoledne bylo stvořené pro nakupování. Nad oddělením masa a uzenin slogan: Boží burger z božího masa. Tlačil jsem svůj vozík mezi regály a energie ze mě vyprchávala. Vypadával jsem z tempa.

Vybral jsem si chleba, brambory, sůl, sardinky, eidam, balík záchodového papíru a zubní pastu, mražené kuře, vajíčka a tatrunku.

Myslel jsem na to, že odpoledne jistě na svou polovinu zahrady přijede Ondra, a když se k tomu vzchopí, podívá se za námi i Katka. Nemám rád, když musím na někoho spoléhat. Kdybych jim ale zatelefonoval, mohli mi to všechno obstarat.

Čas je vzácný, a já jím plýtvám.

Vyšel jsem ven. Vida, i nad stojanem, ke kterému jsem si dal kolo, je ta reklama s božím masem. Předtím jsem si jí nevšiml. Boží burger z božího masa!

Ale kolik je tu všude kolem světla!

Když se neděle před Velikonocemi jmenuje Květná, proč by se ta dnešní nemohla jmenovat Světlá?

Zatím jen plynová

Klakson mě vyděsil, až jsem skoro spadl z kola. Předjel mě Vaňura. Když jsem došlapal k bráně a sesedl, měl už otevřený vjezd.

Od začátku mého pobytu tady si pořád na něco stěžuje. Co má teď?

Je jako seismograf, proto ho neodháním. To od něj se dovidám, že jsou i jiné starosti a zájmy, než mám já, že se tu žije jinak, než jak to znám. Vaňura je informátor o náladách a pocitech místních. Je vlastenec. Zavřel by hranice a cikány by poslal makat. Nepřipustil by bordel, co se tu rozmáhá.

Postává, chce mi něco sdělit.

Minulý týden přivezli balíky sena, a když je Ondra odkutálel, hrst suchých stébel zůstala před bránou. Vaňura pak neváhal jít až k plotu a pokřikovat: „Račte si ten hnůj posbírat, jó?“ A pak šel zpátky ke své bráně, svému vjezdu a s palcem pravé ruky ukazujícím za záda, a tedy k nám, odfrkl: „Čuráci.“

Očekávám proto agresí. Snažím se uvolnit, abych úder schytl stabilizovaný. Nenavazuji oční kontakt. Na obličejí držím nezúčastněný výraz.

Vaňura si však dnes chce jen postesknout.

Ukáže na vůz a vzdychne: „Mám v prdeli posilovač.“

„To máte blbý,“ odpovídám.

Dostal, co chtěl, a tak souká tělo do auta, aby kombík odstavil až u domku.

Ještě však spustí okénko a zavolá: „Počkej tady. Chci ti něco ukázat.“

Jsem jako na trní, protože nevím, co táta. V zájmu dobrých vztahů podupávám u brány, dokud se zas neobjeví. Tváří se tajemně. Nese něco, má to zabalené v hadru.

Strčí mi tu věc pod nos, vlastně tím na mě namíří. Vyjeveně civím do hlavně pistole.

„Je jenom plynová,“ zachechtá se. „Zatím. Každopádně mám v plánu udělat si zbrojní pas. Dneska zkrátka nevíš. Je to potřeba.“

Indián

Vidím sídlištního indiána, záškoláka a divocha. Má čepici se štítkem dozadu, modrou bundu a pod paží skejt. Poslední dobou je tu pečený vařený. Přichází se motat kolem zvířat. Aktovku obvykle nechá pod pámelníky, nadzdvihne pletivo a podleze k nám. Dřevěný plůtek mezi oběma půlkami je pro něj hračka. Neví o mně, a tak dělá, co ho napadne, nemaskuje se a neskrývá. Připadá mi, jako bych viděl sám sebe na starých fotkách.

„Ahoj, já!“ řeknu polohlasně.

„Álo! Alexeji!“ ozve se za mnou slabě. „S kým to mluvíš? Pomoz mi. Nemůžu vstát.“

Otec se vzbudil.

„S nikým nemluví.“

„Ale já slyšel, že někdo mluví. Nebo volá.“

Otcovy šedé oči pod zježeným bílým obočím se na mne dívají, veliké úzkostí. Špičatá brada se mu třese. Pod kůží se mu jasně rýsuje lebka. Je jako kostlivec.

Rukou shrnul příkrývku, pokouší se zdvihnout horní polovinu těla.

Nakláním se nad něj. Jeho žilnatá ruka po mně chňapla. Sevřel mi zápěstí. Zapasí, ale jeho stisk je chabý.

Vsunu mu druhou ruku pod záda a posadím ho. Pyžamo je na něm mokré a studené, i prostěradlo pod ním je mokré.

„Jsem tak vyčerpanej,“ naříká. „To je z toho, že jsem neza-
mhouřil voka. Pořád ten hukot, myslel jsem, že se zblázním.“

„Hukot?“

„Jo. Od letadel přece. Dneska to byla jedna vlna za
druhou.“

„Nic nelítalo, jenom se ti něco zdálo. Spals jako dřevo.“

„To je hrozný, když je válka. Nevyspíš se.“

„Válka skončila hrozně dávno, tati. Já ji ani nezažil.“

„Kde jsou věci z bedny? Konzervy a suchary. Kde to je?“

„Z jaký bedny?“

„Od UNRRy. Byla v ní čokoláda. A žvejkačky. Nevěděli jsme,
co to je a co se s tím má dělat. Álo, nemáš čokoládu? Chtěl
bych si připomenout tu chuť.“

„O bedně UNRRy jsi ještě nemluvil. Čokoládu nemám, ale
mám tatrunku.“

Nabídnutý kousek soustředěně převaluje v puse. Pak po-
otevře rty a snaží se ten kousek vystrčit jazykem ven.

„Dej to pryč,“ řekne. Zavře oči a ztěžka dýchá.

Po chvíli si sám pro sebe zamumlá: „Shodily je letadla?
Nevím, kde se u nás vzala. Proč celou noc hučely letadla,
když válka skončila?“

„Musím ti převlíct postel, tati.“

„Nech ji tak.“

„Musím. Je mokrá.“

Posadím ho na gramofon a snažím se být rychlý.

„Co tady dělá? No co... von... tady dělá?“ zahuhlá otec. Po-
hne rukou, ale nezvedne ji. Zírá oknem k Ondrově ohradě.

„Cože?“

„Vojta.“

„Vojta?“

„Vojta. On v lese našel granát. Myslíš, že zas něco má?“

„Kde?“

„U brány. Seš slepej? Já vím, že jsme se v těch kupách mu-
nice neměli hrabat. Náboje do kulometu dávat do ohně. Vojta

našel granát a signální pistoli. Pohádali jsme se a on na mě namířil. Ustřelil by mi hlavu. To bych tu teďka nebyl. A ty taky ne. Nepřijde ti to divný? Vytáhl z granátu pojistku. Kde se tady vzal?“

„Aha. Vidím ho. To je ten záškolák. Chodí koukat k ohradě na ovce.“

„Předevčírem tam stála maminka. Doktor Silberstein. Dědeček s babičkou.“

Předevčírem o tom otec vzrušeně hovořil. Budeme muset na psychiatrii, vracejí se mu bludy, hlavně to teď nenechat rozjet. Lidé u plotu se prý dívali jako v den, kdy si pro něj přijela maminka s doktorem Silbersteinem. Přišel ze školy a u vrat stálo auto. Otce napadlo, že se něco stalo.

Pak je spatřil, jak postávají u plotu zahrady. Dědeček Alois vypadal rozčileně a v jizvě na čele mu cukalo. Babička Anna se mračila. Maminka měla tmavomodré šaty se stuhou, rukou si na prsou přidržovala kabelku.

Doktor Silberstein, vysoký a kostnatý, vypadal staře, i když mu tehdy nemohlo být o mnoho víc než čtyřicet. Snad to dělaly jeho vrásky a stříbrné brýle. Kouřil cigaretu. Dlaně měl veliké a na dotek suché, teplé, výrazně žilnaté. Všichni čekali, jak se zachová dědeček Alois. A dědeček Alois se k otci sklonil a oznámil mu, že se musejí rozloučit. Začne mu jiný život.

Takhle podrobně mi to v posledních dnech převyprávěl třikrát.

Přijíždí Káťa

Otevřela jsem bránu a couvala k chatě a při tom jsem ve zpětném zrcátku postřehla mihnutí něčeho modrého, vzbudilo to můj dřímající neklid, okamžitě mě napadlo, že na Ondrově straně se někdo schovává, rozzlobilo mě to, a přestože

mě nemohl slyšet, křikla jsem: „Hej!“ A přece se ten někdo zdvihl, přeběhl od ohrady k dělicímu plůtku a hodil sebou do malin a já vyskočila z vozu a znovu zavolala: „Hej! Co tam děláte?“

Asi si myslel, že ho v těch malinách nemůžu vidět, jenže ho prozrazovala modrá bunda, mohl to být bezdomovec nebo feták, Ondra je sem ve svých záchvatech lidumilství vodívá, ačkoli to nechci, protože mi nahánějí strach, a navíc se většinou Ondrovi odvděčují tím, že sem pak chodí krást.

I teď jsem se trochu bála, avšak zároveň mě rozzlobilo, že někdo je tak drzý a leze někam, kde nemá co dělat, že jsem se neovládla.

„Okamžitě vylezte!“ zakřičela jsem. „Vidím vás!“

Modrá bunda ani nedutala a já roztřesená strachem a zlostí jsem šla rovnou k ní.

„Říkám, že vás vidím. Co jste tam sebral?“ ječím a hlavou mi přitom běží: Co to dělám, o co si to koleduju, je to ožrala, ještě mě zbije, a přitom jsem čekala, že se přede mnou vztyčí špinavý páchnoucí chlap, a nevěděla jsem, co udělám.

„Tak bude to? No, jak chcete, já volám policajty!“ vytáhla jsem poslední trumf, ale to už stojím skoro u plůtku, modrá bunda se ještě víc přikrčí, já udělám ještě jeden krok a z maliní na mě jukne vyděšená dětská tvář a pak to vystartuje jako kolouch, je to kluk, proráží branku a utíká, vjezdová brána, kterou jsem zacouvala, zůstala otevřená a on jí proběhne a je ten tam.

„Proč jsi ho nenechala, Dženis?“ nechápal Ála. „Co ti udělal?“

Dženis mi Ála řekl proto, aby jeho výtku nezněla tak pichlavě. Chtěl hájit toho kluka, ale zároveň se mě nechtěl dotknout.

Chodí sem prý pravidelně hladit zvířata. Čichá k nim, objímá je nebo se na ně prostě dívá. Fascinuje ho kdejaká larva a housenka, motýli, slepýši a užovky, ví, kde jsou jaká hnízda

a jaká jsou v nich vajíčka. Když tu Ondra pracuje, ten malý je hned do všeho hrr, že prý mu máme dát nějaký úkol, bude pomáhat, avšak takového nešiku svět neviděl, je to pako a dítě sídliště, vytahuje z prkna ohnuté hřebíky a vezme si místo kleští Ondrovy drahé nůžky na větve. Zničí ostří, Ondru popadne amok, ale pak mávne rukou. Co naděláš, když mu, troubovi, nikdy nikdo neukázal, jak se to dělá.

Objevil se o prázdninách, když tu vypalovali hliněné indiánské figurky, přivedla ho babička. Dělalí oheň, kopali jámu na vypalování, ale jeho to okamžitě přestalo zajímat, táhly ho jen ovce, a ještě víc byl u vytržení, když si Ondra přivedl psa. A Ondra začal vypravoval o Americe a o tom, jak vypadá navažský hogan. To pro něj muselo být jako zjevení. Chtěl tu spát, ale neměl spacák, a tak mu Ondra půjčil svůj, že mu stačí deka.

To všechno mi Alexej vykládá nejspíš proto, že mě má za fúrii, co zahrnala malého kluka. Ála i Ondra kašlou na to, že plot se rozpadá, že sem kdekdo leze, a když tu mám být někdy s otcem sama, necítím se bezpečně. Pletivo plotu pamatuje časy, kdy zde byla měřicí stanice a zkušební vysílač a místo dřevotřískového domku maringotka a také stožár, co se vysouval za pomoci kliky, a prskající benzínová elektrocentrála, kopřivy, trnková křoviska a vysoká tráva. Na zadní stěně maringotky byl ocelový žebřík, po kterém se lezlo na střechu k anténám, to se skvěle hodilo při všech možných hrách. V maringotce měli palandy, přístroje, na které jsme s Álou nesměli sahat, a televizi, otec se na ni večer díval, byly to vždycky malé prázdniny, když nás sem vzal a když jsme tady s ním směli nocovat.

Sídliště se teprve stavělo, autobusová zastávka nahoře byla konečná.

Kolem se vlnilo obilné pole, za ním se slunce odráželo na šikmých stěnách skleníků zahradnictví. Dodaleka se táhl zpustlý sad, v létě jsme tam chodili na třešně a na podzim na jablka.

„To jsem rád, že tě vidím, Katuško,“ řekl mi otec. „Neseš mi tu modrou kravatu? Potřebuju ji nutně. Mám jít k prezidentovi, víš? Na audienci.“

Připadá mi dnes jiný, i když Álovi tak vůbec nepřipadá, protože Ála se od něj nehne, je s ním pořád a malé změny nevnímá. Vzal si mě stranou, aby nás otec neslyšel. Musíme vymyslet, co dál. V budoucím začíná být hlavně v noci pekelná zima. Nemohla bych obstarat nějaká elektrická kamínka? Krbovky jsou málo. Jistič to snad utáhne. Ale to je samo o sobě jen technická prkotina. Horší je, že máme listopad. Volno z práce má Alexej do ledna. Co uděláme pak?

Má pravdu. Nastává přesně ten problém, kterého jsme se báli. Ála otce vytáhl z Bohnic v dobré víře, že otec splní slib, a jakmile se najde volné místo v nějakém domově se zvláštním režimem, půjde tam. A stal se zázrak, povedlo se nám to, vyběhali jsme to a vymodlili, místo se neuvěřitelnou souhrou náhod naskytlo, ale otec nás převezl, z Bohnic byl venku a teď se začal, nepůjde nikam. Nikdy neměl v úmyslu kamkoli odcházet, jeho slib byl jen lest. Je ve svém, nepotřebuje zaopatřovací ústav. Ve svém taky umře. A zatímco Ála nakládá otcovy věci do auta, aby je do domova odvezl, otec se oběma rukama křečovitě držel zárubně dveří, a přestože sotva stál na nohou, křičel tak, že to bylo slyšet až na druhý konec zahrádkářské kolonie: „Tak to mě musíte zabít, jestli mě chcete z jediného mého majetku dostat! Zabít! Musíte mi useknout ruce, protože já se nepustím svého futra! No tak mě zabijte! Zabijtéééé! Vy vraziliiii!“

Bylo to pěkně odpoledne a rodiny na zahrádkách si užívaly mírného sluníčka. Otcův křik je musel velmi vylekat. Po několika minutách se k chatě přihnala policejní hlídka a hned za ní houkající sanitka.

Teď to vidím zřetelně, že je změněný.

Nepohybuje dolní čelistí ze strany na stranu.

Dokonce se vyptává na Julii a na Františka. Co bych mu měla říkat? Jak dlouho jsem je neviděla?

Jeho tvář je klidnější, ne tak ustaraná.

Sedíme po dlouhé době spolu u stolu, otec, Ála a já. Guláše, který jsem uvařila, se otec nedotkl, ale koláč si vzal, uždibuje a namáčí do čaje, drobký převaluje na jazyku a žmoulá.

„Nemá chuť,“ pronese po dlouhém rozvažování.

Po chvíli zírání do prázdna povídá: „Proč tu s náma není máma?“

Podíváme se s Alexejem na sebe a nechápeme, jak to myslí.

„Myslíš tvoje maminka?“

„Né. Vaše.“

„Neviděl jsi ji od mojí svatby.“

Na to neřekl nic, připadalo mi, že je najednou duchem daleko. Pak povídá: „Slyšíš je?“

„Co mám slyšet?“

„Zase o mně mluvěj.“

„Kdo?“

„Oni. Netvař se, že nic neslyšíš.“

„Copak říkáš?“

„Dohadujou se o posudku na mě. Píšou kádrový hodnocení.“

Ála se na mě zadívá a zavrtí trochu hlavou, abych si otcových řečí nevšimala, na vysvětlenou prohodí, že to má s otcem pořád.

A je tu Ondra

Ondra si zapomněl klíče, a proto zabušil na okno.

„Jak se má pantáta?“

„Dobře. Myslí si, že půjde na Hrad, že dostane vyznamenání. Tak se těší.“